

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
СРПСКО БИОЛОШКО ДРУШТВО

ТЕСТ ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА V РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
Окружно/Градско такмичење, 14. 04. 2013. године

Шифра: _____

I Заокружи слово испред тачног одговора.

1. Организми који се хране аутотрофно и хетеротрофно су:

- а) месоједи
- б) разлагачи
- в) миксотрофи
- г) декомпозитори

2. Од наведених биљака луковицу има:

- а) ротквица
- б) висабаба
- в) келераба
- г) шаргарепа

3. На раст биљака **не утичу/не утиче**:

- а) биљни хормони
- б) количина светлости
- в) сила гравитације
- г) величина семена

4. Из ког ће се дела пузећег изданка јагоде развити коренови?

- а) окца
- б) чвора
- в) пупољка
- г) љуспастих листића

5. Откривена је нова врста организма чије су особине приказане у табели.

	Организам X
Ћелијска организација	Једноћелијски
Зелени пигмент	Присутан
Исхрана	Миксотрофна
Једна од особина	Има бич

На основу ових особина научници су га сврстали у царство:

- а) монера
- б) протиста
- в) гљива
- г) биљака

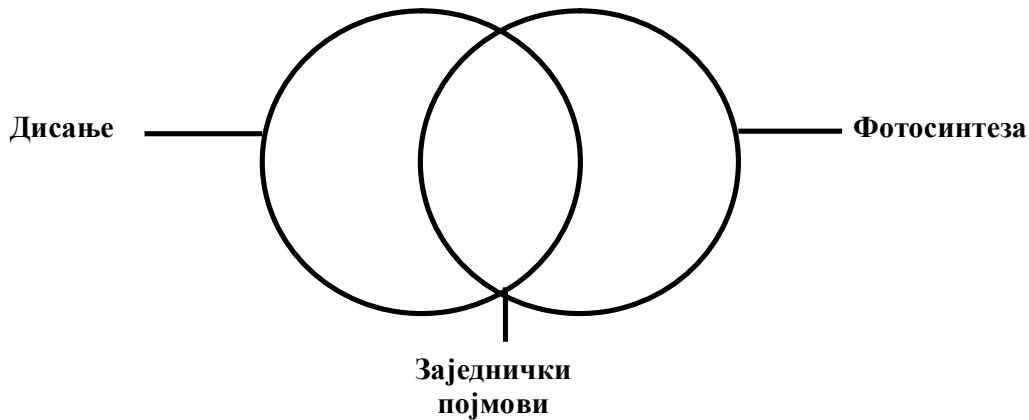
II Заокружи слово Т иза тврдње која је тачна или слово Н иза тврдње која је нетачна.

- 6. Зељасте биљке могу бити само вишегодишње. Т Н
- 7. Народни назив сваке биљке састоји се из две речи. Т Н
- 8. Кукуруз је дикотиледона биљка. Т Н
- 9. Сва жива бића врше фотосинтезу. Т Н
- 10. Двополни цветови су увек на једнодомој биљци. Т Н

III Реши дијаграм.

11. Разврстај наведене појмове у зависности од процеса у коме учествују тако што ћеш у Венов дијаграм уписати одговарајућа слова.

А – стома; Б – дан, В – ноћ; Г – хлоропласт; Д – митохондрија; Ђ – ослобађа се енергија; Е – ослобађа се вода; Ж – ослобађа се кисеоник; З – биљке; И – гљиве.

IV Укрсти појмове.

12. Повежи тип органа са делом биљке тако што ћеш у заграде уписати одговарајуће слово.

<u>Тип органа</u>	<u>Део биљке</u>
а) вегетативни орган	( ) жиличаст корен
б) репродуктивни орган	( ) једнополан цвет
	( ) бобичаст плод
	( ) седећи лист

13. Повежи начин исхране са врстом организма тако што ћеш у заграде уписати одговарајуће слово.

<u>Начин исхране</u>	<u>Врста организма</u>
А - ауотрофан	( ) папучица
Б - хетеротрофан	( ) бела бреза
	( ) зелена жаба
	( ) гљива вргањ
	( ) цијанобактерија

14. Дате биљке разврстај према типу плода тако што ћеш у празна поља уписати одговарајућа слова.

- А) маслина
- Б) трешња
- В) храст
- Г) дуња
- Д) парадајз
- Ђ) бресква
- Е) маслчак
- Ж) грашак
- З) лала
- И) винова лоза

СОЧАН ПЛОД —————

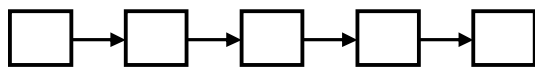
СУВИ ПЛОД —————

V Попуни правилно низ.

15. Којим редоследом семе клија након фазе мировања?

У празна поља упиши одговарајуће слово.

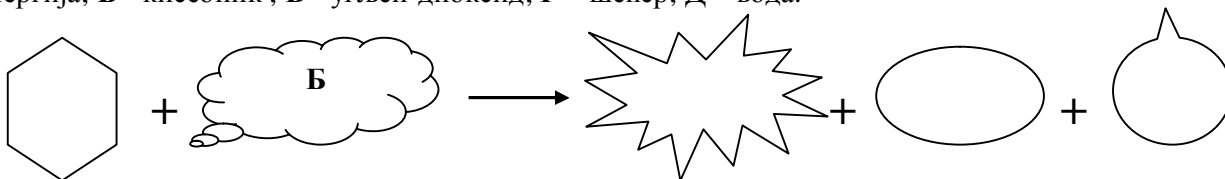
А - отпадају котиледони; Б - клица расте и укоренењује се; В - семе бубри; Г - семењача упија воду; Д - семењача пуца.

VI Попуни шему.

16. Попуни дата поља тако што ћеш на празна места у шеми уписати одговарајуће слово испред појма и допуни реченицу.

А – енергија; Б - кисеоник ; В - угљен-диоксид; Г – шећер; Д – вода.

Приказана шема представља процес _____ .

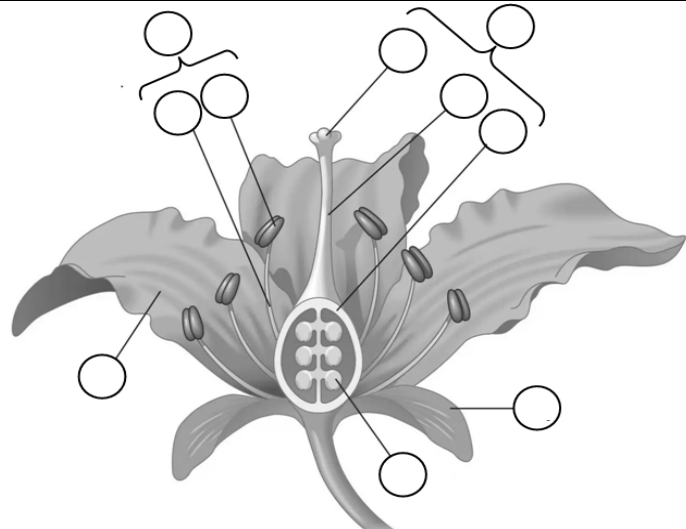
VII Попуни празна места у табели.

17. У табелу упиши знак плус (+) у зависности од вегетативних делова којима се наведене биљке размножавају.

	Луковица	Кртола	Лист
Љубичица			
Кромпир			
Зумбул			
Мушкатла			

VIII Обележи слику.

18. На слици је приказана цвет. Посматрај пажљиво слику и у кружиће упиши слова која одговарају обележеним деловима цвета.

А – Стубић
 Б – Прашник
 В – Семени заметак
 Г – Плодник
 Д – Жиг
 Ђ – Чашични листић
 Е – Прашнички конач
 Ж – Тучак
 З – Крунични листић
 И – Поленова кесица

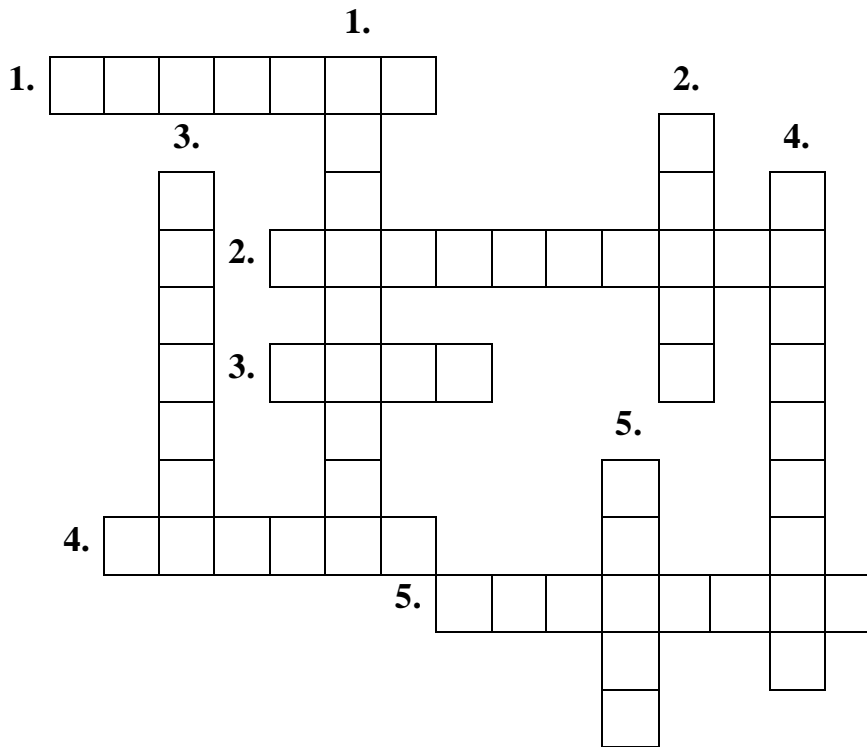
IX Реши асоцијацију.

19. Реши асоцијацију и решења упиши у одговарајућа поља.

А	Б	В
бибер	зуби	најлон
песак	игла	папир
кафа	хеклање	отпаци

X Реши укрштеницу.

20. Одговори на питања и реши укрштеницу.

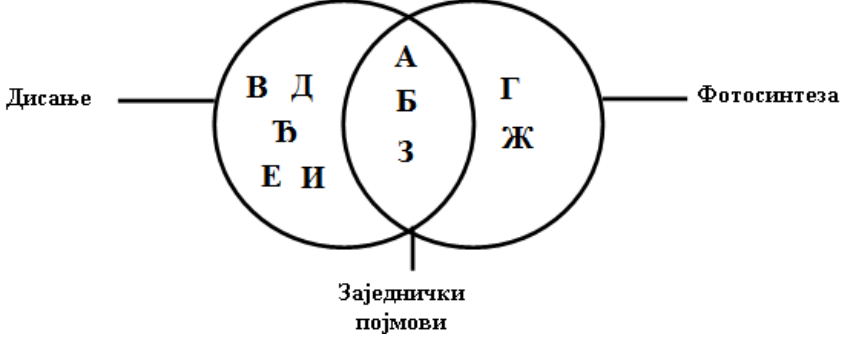

Водоравно:

1. Измењени изданци за прихватање.
2. Биолошка наука која проучава гљиве.
3. Репродуктивни орган настао оплођењем семеног заметка.
4. Суви плод који се отвара пукотинама.
5. Спајање мушких и женских полних ћелија.

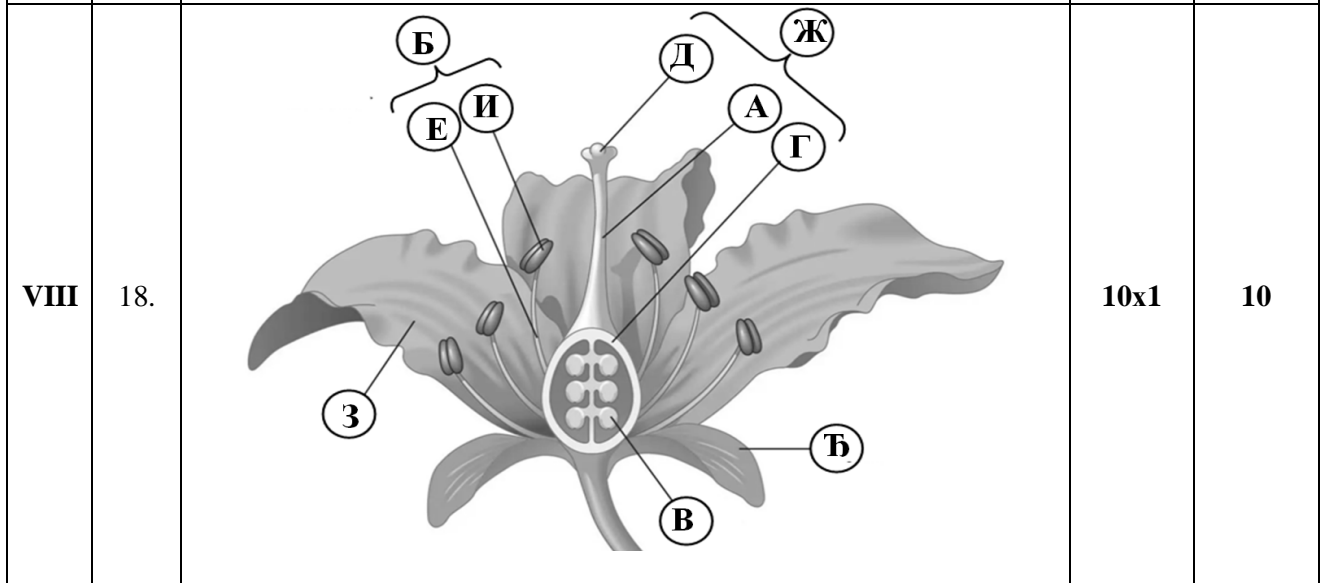
Усправно:

1. Клицин листић са хранљивим супстанцама.
2. Зачетак нове биљке.
3. Пузећа грана помоћу које се биљке размножавају.
4. Процес спајања одсечене гранчице са већ укореном биљком.
5. Ситни отвори на површини листа који имају улогу у размени гасова (кисеоника, угљен-диоксида, водене паре).

Решења теста за 5. разред. Округлно/Градско такмичење из биологије - 14.04.2013.год.

	Бр. пит.	Тачан одговор	Број бодова	Укупан број бодова
I	1.	в) миксотрофи	1	5
	2.	б) висibaба	1	
	3.	г) величина семена	1	
	4.	б) чвора	1	
	5.	б) протиста	1	
II	6.	Н	1	5
	7.	Н	1	
	8.	Н	1	
	9.	Н	1	
	10.	Т	1	
III	11.		10x1	10
IV	12.	<p><u>Тип органа</u></p> <p>а) вегетативни орган б) репродуктивни орган</p> <p><u>Део биљке</u></p> <p>(а) жиличаст корен (б) једнополан цвет (б) бобичаст плод (а) седећи лист</p>	4x2	8
	13.	<p><u>Начин исхране</u></p> <p>А - аутотрофан Б - хетеротрофан</p> <p><u>Врста организма</u></p> <p>(Б) папучица (А) бела бреза (Б) зелена жаба (Б) гљива вргањ (А) цијанобактерија</p>	5x2	10
	14.	<p>СОЧАН ПЛОД А, Б, Г Д, Ђ, И</p> <p>СУВИ ПЛОД В, Е, Ж, З</p>	6x1 4x1	10
V	15.		5x2	10
VI	16.	<p>Г + Б → А + В + Д (било који распоред слова А, В, Д се признаје као тачан одговор)</p> <p>дисања</p>	4x2 1x2	10

VI	17.		Луковица	Кртола	Лист	4x2	8
		Љубичица			+		
		Кромпир		+			
		Зумбул	+				
		Мушкатла			+		

VIII 19.

А	Б	В
бибер	зуби	најлон
песак	игла	папир
кафа	хеклање	отпаци
ЗРНО	КОНАЦ	КЕСА
ПРАШНИК		

IX 20.

X 20.

1. Р А Ш Љ И К Е

2. М И К О Л О Г И Ј А

3. С Е М Е

4. М А Х У Н А

5. О П Л О Ђ Е Њ Е

3. О Т

4. К Л К

5. С Т

4. Л Е М Љ Е

5. М Е

УКУПНО: **100**